

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

IMUNOLOŠKI ZAVOD D.D.

Zagreb, kolovoz 2011.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2009. I 2010.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2009. i 2010.	10
III.	MIŠLJENJE	23
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/11-05/1

URBROJ: 613-02-05-11-5

Zagreb, 29. kolovoza 2011.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA IMUNOLOŠKI ZAVOD D.D. ZA 2009. I 2010.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Imunološki zavod d.d. (dalje u tekstu: Društvo) za 2009. i 2010.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 20. siječnja do 29. kolovoza 2011.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Povijest Društva seže u 1893., kada je osnovan Kraljevski zemaljski zavod za proizvodnju animalnog cjepiva protiv boginja. Od 1923. posluje pod nazivom Higijenski zavod, a od 1961. pojavljuje se prvi puta pod nazivom Imunološki zavod. Provođenjem pretvorbe i privatizacije, 1994. postaje dioničko društvo kada je upisano u registar trgovačkih društava u Trgovačkom sudu u Zagrebu. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja osnovnih farmaceutskih sirovina i preparata, te istraživanje i razvoj u prirodnim znanostima.

Temeljni kapital Društva sa stanjem 31. prosinca 2010. iznosio je 85.607.920,00 kn, a podijeljen je na 225 284 redovnih dionica nominalne vrijednosti 380,00 kn. Struktura dioničkog kapitala na datum bilance bila je sljedeća:

- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	44,53%
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	14,57%
- Hrvatski fond za privatizaciju	14,25%
- Hrvatska poštanska banka	2,50%
- Centar banka d.d.	2,42%
- drugi dioničari	21,73%.

U vrijeme obavljanja revizije, vrijednost dionice na tržištu Zagrebačka burza d.d. bila je u rasponu od 115,40 kn do 140,00 kn.

Tijela Društva su Glavna skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Glavnu skupštinu Društva čine dioničari. Skupštinom Društva rukovodi predsjednik kojeg bira Glavna skupština na vrijeme od dvije godine običnom većinom glasova. Nadzorni odbor ima pet članova. Tri člana bira Glavna skupština, jednog imenuje Hrvatski fond za privatizaciju dok upravlja s najmanje 20,0% dionica Društva, a jednog imenuje Radničko vijeće sukladno odredbama Zakona o radu. Uprava Društva se sastoji od predsjednika i do najviše dva člana, koje imenuje i opoziva Nadzorni odbor na vrijeme od pet godina. Predsjednik Uprave zastupa i predstavlja Društvo u skladu s odredbama statuta, usklađuje vođenje poslova Društva, te podnosi izvješća Nadzornom odboru i Glavnoj skupštini.

U skladu s odredbama Pravilnika o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta, Društvo čine sljedeće organizacijske jedinice: Ured Uprave, Odjel interne revizije i kontrole, Odjel za osiguranje kvalitete, Odjel za virusna cjepiva, Odjel za bakterijska cjepiva i alergene, Odjel za transfuzijsku medicinu, Odjel za logistiku, Odjel za preradu plazme, Odjel za pripremanje i finaliziranje proizvodnje, Odjel za kontrolu kvalitete, Odjel za istraživanje i razvoj, Odjel za financije i funkcije podrške, Odjel za prodaju i marketing i Odjel za istraživanje i razvoj imunobioloških preparata. Unutar odjela ustrojeni su odsjeci. Sjedište Društva je u Zagrebu, Rockefellerova 2. Osim u sjedištu, djelatnost se obavlja i u Rockefellerovoj broj 3, 5 i 10, te u Brezju - Sveta Nedjelja.

Početakom 2009., Društvo je imalo 358 zaposlenika, a koncem 2010. je imalo 327 zaposlenika.

Do 23. svibnja 2010., Društvo je zastupala i predstavljala Tatjana Sindik Milošević, direktorica, a od 24. svibnja 2010. i u vrijeme obavljanja revizije Darko Dvornik, direktor.

Financijski izvještaji

U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Društvo je za 2009. sastavilo temeljne financijske izvještaje i to: Bilanca, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanom tijeku, Izvještaj o promjenama kapitala, te Bilješke uz financijske izvještaje. Nadzorni odbor i Skupština Društva prihvatili su financijske izvještaje za 2009., te Izvješće o poslovanju i stanju Društva za 2009.

U vrijeme obavljanja revizije, Društvo je za 2010. sastavilo Bilancu i Račun dobiti i gubitka.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2009., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 160.528.003,00 kn, rashodi u iznosu 166.875.032,00 kn, te gubitak u iznosu 6.347.029,00 kn.

Ukupni prihodi za 2010. ostvareni su u iznosu 91.888.504,00 kn, rashodi u iznosu 102.207.100,00 kn, te gubitak u iznosu 10.318.596,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009. i 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009. i 2010.

u kn

Redni broj	Prihodi	2009.			2010.			Indeks (7/4x100)
		Planirano	Ostvareno	% ostvarenja	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Poslovni prihodi	102.602.000,00	159.267.603,00	155,2	81.829.899,00	90.605.018,00	110,7	56,9
1.1.	Prihodi od prodaje u zemlji	66.356.000,00	80.300.282,00	121,0	40.854.737,00	65.359.506,00	160,0	81,4
1.2.	Prihodi od prodaje u inozemstvu	32.336.000,00	72.152.457,00	223,1	34.440.162,00	19.392.976,00	56,3	26,9
1.3.	Prihodi od subvencija i dotacija	2.590.000,00	4.845.764,00	187,1	4.445.000,00	3.911.242,00	88,0	80,7
1.4.	Drugi poslovni prihodi	1.320.000,00	1.969.100,00	149,2	2.090.000,00	1.941.294,00	92,9	98,6
2.	Financijski prihodi	1.400.000,00	1.260.400,00	90,0	1.370.000,00	1.283.486,00	93,7	101,8
	Ukupno	104.002.000,00	160.528.003,00	154,4	83.199.899,00	91.888.504,00	110,4	57,2

Prihodi ostvareni za 2009. u iznosu 160.528.003,00 kn veći su za 56.526.003,00 kn ili 54,4% od planiranih. Prihodi od prodaje u zemlji čine 50,0%, a prihodi od prodaje u inozemstvu čine 45,0% ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od prodaje u zemlji ostvareni su u iznosu 80.300.282,00 kn, što je za 13.944.282,00 kn ili 21,0% više od planiranih. Na porast ostvarenih prihoda od prodaje u zemlji utjecao je neplanirani prihod od prodaje trgovačke robe odnosno cjepiva protiv pandemijske gripe A(H1N1) u iznosu 15.980.000,00 kn. Prihodi od prodaje u inozemstvu ostvareni su u iznosu 72.152.457,00 kn, što je za 39.816.457,00 kn ili 123,1% više od planiranih. Na porast ostvarenih prihoda od prodaje u inozemstvu utjecao je neplanirani prihod od prodaje trgovačke robe odnosno cjepiva protiv pandemijske gripe A(H1N1) u iznosu 46.882.499,00 kn kupcu u drugoj državi.

Prihodi ostvareni za 2010. u iznosu 91.888.504,00 kn manji su za 68.639.499,00 kn ili 42,8% u odnosu na ostvarene u 2009. Prihodi od prodaje u zemlji čine 71,1%, a prihodi od prodaje u inozemstvu čine 21,1% ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od prodaje u zemlji manji su za 14.940.776,00 kn ili 18,6%, a prihodi od prodaje u inozemstvu manji su za 52.759.481,00 kn ili 73,1% u odnosu na ostvarene u 2009.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za 2009. i 2010.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni rashodi u 2009. i 2010.

u kn

Redni broj	Rashodi	2009.			2010.			Indeks (7/4x100)
		Planirano	Ostvareno	% ostvarenja	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Poslovni rashodi	110.503.000,00	160.329.852,00	145,1	77.171.500,00	95.925.000,00	124,3	59,8
1.1.	Povećanje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	0,00	8.190.361,00	-	4.500.000,00	2.713.438,00	60,3	33,1
1.2.	Materijalni troškovi	50.918.000,00	109.646.460,00	215,3	35.450.000,00	48.763.947,00	137,6	44,5
1.3.	Troškovi zaposlenika	31.800.000,00	32.737.062,00	103,0	33.250.000,00	32.630.261,00	98,1	99,7
1.4.	Amortizacija	4.000.000,00	3.467.005,00	86,7	3.600.000,00	3.202.515,00	89,0	92,4
1.5.	Drugi troškovi	8.635.000,00	8.647.563,00	100,2	7.521.500,00	7.547.038,00	100,3	87,3
1.6.	Vrijednosno usklađivanje	10.150.000,00	14.022.123,00	138,2	1.850.000,00	6.494.677,00	351,1	46,3
1.7.	Rezerviranja	5.000.000,00	0,00	-	-	-	-	-
2.	Financijski rashodi	7.300.000,00	6.545.180,00	89,7	5.750.000,00	6.282.100,00	109,3	96,0
	Ukupno	117.803.000,00	166.875.032,00	141,7	82.921.500,00	102.207.100,00	123,3	61,3

Poslovni rashodi su za 2009. planirani u iznosu 110.503.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 160.329.852,00 kn, što je za 49.826.852,00 kn ili 41,7% više od planiranih. Odnose se na materijalne troškove u iznosu 109.646.460,00 kn, troškove zaposlenika u iznosu 32.737.062,00 kn, troškove amortizacije u iznosu 3.467.005,00 kn, druge troškove u iznosu 8.647.563,00 kn, vrijednosno usklađivanje u iznosu 14.022.123,00 kn. Povećanje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda nije bilo planirano, a ostvareno je u iznosu 8.190.361,00 kn. Povećanje vrijednosti zaliha u odnosu na stanje koncem prethodne godine odnosi se na proizvedene poluproizvode krvnih derivata i virusnih cjepiva. Zbog dugog ciklusa proizvodnje navedeni poluproizvodi nužni su za daljnju proizvodnju gotovih proizvoda namijenjenih prodaji u sljedećoj godini.

Uzrok značajnog povećanja poslovnih rashoda bio je porast troškova prodane robe odnosno troškova nabave cjepiva protiv pandemijske gripe A(H1N1). Vrijednosno usklađivanje zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda iznosilo je 14.022.123,00 kn i veće je za 38,2% od planiranog, zbog rashoda cjepiva protiv sezonske gripe za sezonu cijepjenja 2008./2009. kojem je istekao rok valjanosti u 2009.

Poslovni rashodi su za 2010. planirani u iznosu 77.171.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu 95.925.000,00 kn, što je za 18.753.500,00 kn ili 24,3% više od planiranih. Odnose se na materijalne troškove u iznosu 48.763.947,00 kn, troškove zaposlenika u iznosu 32.630.261,00 kn, vrijednosno usklađivanje u iznosu 6.494.677,00 kn, amortizaciju u iznosu 3.202.515,00 kn i druge troškove u iznosu 7.547.038,00 kn. Povećanje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iznosilo je 2.713.438,00 kn. Poslovni rashodi manji su za 40,2% u odnosu na poslovne rashode ostvarene u 2009. Materijalni troškovi u okviru poslovnih rashoda bili su manji za 55,5% u odnosu na troškove ostvarene u 2009.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine, obveza i kapitala iznosila je 273.345.817,00 kn. Koncem 2010., ukupna vrijednost imovine, obveza i kapitala iznosila je 255.753.078,00 kn, što je za 17.592.739,00 kn ili 6,4% manje od stanja koncem prethodne godine.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala
koncem 2008., 2009. i 2010.

u kn

Redni broj	Opis	2008.	2009.	2010.	Indeks 4/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
I.	Aktiva	260.786.150,00	273.345.817,00	255.753.078,00	104,8	93,6
1.	Dugotrajna imovina	177.882.462,00	175.702.754,00	173.706.859,00	98,8	98,9
2.	Kratkotrajna imovina	82.903.688,00	75.998.448,00	82.046.219,00	91,7	108,0
2.1.	Zalihe	53.810.538,00	48.184.964,00	44.142.036,00	89,6	91,6
2.2.	Potraživanja	25.085.993,00	24.468.418,00	17.663.440,00	97,5	72,2
2.3.	Novac u banci i blagajni	4.007.157,00	3.345.066,00	20.240.743,00	83,5	605,1
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	-	21.644.615,00	-	-	-
II.	Pasiva	260.786.150,00	273.345.817,00	255.753.078,00	104,8	93,6
1.	Kapital i rezerve	177.741.914,00	171.394.885,00	161.076.289,00	96,4	94,0
2.	Dugoročne obveze	8.202.554,00	4.013.916,00	1.258.044,00	48,9	31,3
3.	Kratkoročne obveze	74.455.173,00	97.937.016,00	93.418.745,00	131,5	95,4
4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	386.509,00	-	-	-	-
	Izvanbilančni zapisi	4.000.644,00	4.000.644,00	4.000.644,00	100,0	100,0

Koncem 2010., imovinu čini dugotrajna imovina u iznosu 173.706.859,00 kn i kratkotrajna imovina u iznosu 82.046.219,00 kn. U dugotrajnoj imovini, najznačajniji po vrijednosti su zemljište u vrijednosti 97.456.477,00 kn i građevinski objekti u vrijednosti 43.957.469,00 kn. Kratkotrajna imovina se odnosi na zalihe u iznosu 44.142.036,00 kn, potraživanja u iznosu 17.663.440,00 kn i novac u banci i blagajni u iznosu 20.240.743,00 kn.

Zbog ostvarenih gubitaka u 2009. i 2010., u strukturi izvora sredstava smanjila se vrijednost rezervi. Stoga je koncem 2010., udjel vlastitog kapitala Društva u ukupnim obvezama i dalje visok (63,0%). Dugoročne obveze smanjene su za 2.755.872,00 kn u odnosu na stanje koncem 2009. i to najvećim dijelom kao rezultat otplate kredita bankama.

Koncem 2009., kratkoročne obveze su za 23.481.843,00 kn ili 31,5% veće od obveza koncem 2008.

U izvanbilančnim zapisima iskazane su državne robne zalihe seruma i cjepiva u vrijednosti 4.000.644,00 kn.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

U skladu s odredbama članka 17. Zakona o računovodstvu, neovisni revizor društvo registrirano za obavljanje revizijskih usluga obavilo je reviziju temeljnih financijskih izvještaja Društva za 2009. Prema mišljenju revizora, financijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja Društva na dan 31. prosinca 2009., te rezultate poslovanja i novčane tijekove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Revizor je s posebnim naglaskom skrenuo pozornost na bilješku vezanu za nabavku cjepiva. U rujnu 2009., Društvo je s dobavljačem iz Italije zaključilo ugovor za nabavku cjepiva za A(H1N1) gripu za upotrebu na području koje obuhvaća Hrvatsku i još dvije države. Do travnja 2010., Društvo nije zaključilo dodatak ugovoru kojim bi bilo oslobođeno preuzeti ukupno naručene količine cjepiva ili bi se preostale količine cjepiva za A(H1N1) gripu zamijenile cjepivom za sezonsku gripu. Potencijalne obveze za nerealizirane isporuke iznose 19.825.800 EUR ili 144.851.240,00 kn.

Također se skreće pozornost na bilješku vezanu za sudske sporove koje vodi Društvo, odnosno koji se vode protiv njega. Konačni rezultati sporova su neizvjesni i ne mogu se utvrditi i procijeniti.

Reviziju temeljnih financijskih izvještaja Društva za 2010. obavio je drugi neovisni revizor, koji je u osnovi za kvalificirano mišljenje izrazio moguće učinke činjenica vezanih za umanjenje materijalne imovine, utrošak zaliha sirovina, starosnu strukturu zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje, odgođenu poreznu obvezu i objavu rezultata poslovanja po djelatnostima. Društvo nije postupilo u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 jer nije procijenilo nadoknativi iznos materijalne imovine u pripremi na dan izvještavanja, a koja se odnosi na projektну dokumentaciju novog pogona u Brezju.

Prema mišljenju revizora, osim mogućih učinaka prethodno navedenih činjenica, financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010., te rezultate poslovanja i novčane tijekove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Revizor je bez daljnjeg kvalificiranja mišljenja skrenuo pozornost na činjenice da koncem 2010. Društvo ima preuzetu obvezu za nerealizirane isporuke cjepiva u iznosu 12.096.000 EUR, te da su Društvu izdane privremene proizvodne dozvole za postupak proizvodnje krvnih derivata ljudskog i životinjskog podrijetla, bakterijskih i virusnih cjepiva. Financijski izvještaji ne sadrže usklađenja vezana uz daljnje odvijanje planiranih aktivnosti i rješavanje navedene problematike.

II. REVIZIJA ZA 2009. I 2010.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga za 2009. i 2010.,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane za poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Provjerena je dosljednost primjene postojećih pravila i procedura. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima ranijeg razdoblja i iz plana, s ciljem utvrđivanja negativnih tendencija koje ukazuju na područja rizika. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa i pravila, procedura i drugih internih akata. Za vrijednosno značajnije stavke na pojedinim računima obavljeno je detaljno testiranje, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane putem uzoraka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani za pojedine aktivnosti i Društvo u cjelini. Provjerena je računska točnost obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih i ulaznih računa. Obavljeni su razgovori s članom uprave, predstojnicima odjela, te drugim zaposlenicima Društva, te izvršen uvid na lokacijama Društva u pojedine faze proizvodnje. Razmotreni su napisi u tisku i putem intervjua pribavljena obrazloženja odgovornih osoba vezana za sustav unutarnjih kontrola, planiranje, proizvodnju i organizaciju poslovanja.

Nalaz za 2009. i 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, planiranje, nabava i obveze, imovina, novčana sredstva, potraživanja i prihodi, rashodi, te zalihe i proizvodnja.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode (u dijelu koji se odnosi na prihode od društava za faktoring i prihode od kamata), rashode (u dijelu koji se odnosi troškove nabave cjepiva za pandemijsku gripu), obveze i nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća metode i postupke opisane unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Tijekom 2009. i 2010. primjenjivan je Statut, Pravilnik o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu, Pravilnik o poslovnoj tajni, Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o zaštiti od požara, Pravilnik o zaštiti arhivskoga i registraturnoga gradiva, Pravilnik o uvjetima i postupku izbora na znanstvena radna mjesta financirana iz državnog proračuna, kolektivni ugovori, te Poslovnici o radu Glavne skupštine i Nadzornog odbora. Unutarnjim aktima nije regulirano financijsko i materijalno poslovanje Društva, postupci kolanja dokumentacije, postupci nabave i ugovaranja u Društvu, te područje financijskog upravljanja i kontrola. Isto tako Društvo nije utvrdilo kriterije (prodane količine) za odobravanje rabata kupcima. Interna revizija i kontrola organizirana je u okviru Odjela interne revizije i kontrole. Prema Pravilniku o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta u Odjelu interne revizije i kontrole predviđena su radna mjesta predstojnika odjela, samostalnog referenta specijalista, samostalnog referenta i referenta, a popunjena su tri radna mjesta. Također, prema Pravilniku o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta, u Odjelu za financije i funkcije podrške predviđena su tri radna mjesta, a popunjeno je jedno. Od sredine 2010. Uprava prihvaća preporuke unutarnjih revizora, te je uspostavljeno praćenje provedbe preporuka unutarnje revizije. Nadzorni odbor upoznat je s radom Odjela interne revizije u dijelu vezanom za financijska izvješća Društva. Prema podacima o provedbi Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu iz travnja 2011., Društvo nije provelo većinu mjera. Zbog neprimjene Zakona o javnoj nabavi postoji rizik neprimjerenog korištenja financijskih i drugih sredstava Društva. Komunikacija između Odjela prodaje i Odjela proizvodnje nije dokumentirana, te proizvodnja dobiva usmene naloge bez podloga o svrsishodnosti i krajnjem rezultatu proizvodnje, odnosno plasmanu proizvoda kupcima. U procesu prodaje nije uspostavljena pravilna podjela dužnosti za operativno vođenje cjelokupnog procesa prodaje. Društvo je isplaćivalo plaću direktoru u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava iz srpnja 2009. i izmjeni navedene odluke iz prosinca 2010. Utvrđene slabosti u većem su dijelu posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje unutarnjih akata kojima će biti uređeno financijsko i materijalno poslovanje Društva, postupci kolanja dokumentacije, postupci nabave i ugovaranja u Društvu, te područje financijskog upravljanja i kontrola. Nadalje, predlaže utvrditi kriterije za odobravanje rabata kupcima. Isto tako predlaže osnažiti Odjel za financije i funkcije podrške predviđenim brojem zaposlenika, te poduzeti aktivnosti u cilju jačanja sustava unutarnjih kontrola radi učinkovitog poslovanja i sprječavanja nepravilnosti.

- Nadzorni odbor

Prema odredbama članka 13. Statuta Društva, Nadzorni odbor daje prethodnu suglasnost Upravi za otuđenje, stjecanje ili opterećenje nekretnina, uzimanje kredita u pojedinačnim vrijednostima preko 5.000.000,00 kn, te zaključenje pravnih poslova čija vrijednost premašuje 5% temeljnog kapitala Društva (4.280.396,00 kn).

Nadzorni odbor je 28. siječnja 2009. dao suglasnost za opterećenje nekretnina i uzimanje kredita u iznosu 65.000.000,00 kn od poslovne banke za potrebe podrške početnoj etapi projekta novog pogona «Brezje», investicije u postojeće pogone, potpore restrukturiranja poslovanja i financijsko restrukturiranje. Odluka je donesena na temelju tri dokumenta i to: zahtjeva Uprave, pisma namjere poslovne banke i Odluke Vlade Republike Hrvatske od 19. srpnja 2007. o davanju prethodne suglasnosti direktoru Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, za davanje jamstva Društvu za dobivanje investicijskog kredita, radi nastavka nužno potrebne aktivnosti oko započetog projekta unapređenja proizvodnje cjepiva. Revizijom poslovanja je utvrđeno da su navedena kreditna sredstva dijelom iskorištena za tekuću likvidnost i izradu projektne dokumentacije, a ostatak nije iskorišten jer izgradnja novog pogona «Brezje» nije započela do obavljanja revizije. U pravitku zapisnika sa sjednice Nadzornog odbora nema detaljne specifikacije odnosno plana investicija iz kojeg bi bili razvidni iznosi kredita za pojedine objekte i opremu, te restrukturiranje. Također, nisu priloženi uvjeti financiranja i studija isplativosti projekta. Prema odredbama članka 11. Poslovnika o radu Nadzornog odbora je propisano da se uz poziv na sjednicu dostavlja i potreban pisani materijal neophodan za rad Nadzornog odbora. Nadzornom odboru je trebalo prije davanja suglasnosti dostaviti plan investicija iz kojeg bi bili vidljivi iznosi kredita za pojedine objekte i opremu, te restrukturiranje, te priložiti uvjete financiranja i studiju isplativosti projekta.

Prema odredbama točke 3.2.13.1. Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (Narodne novine 112/10), Nadzorni odbor Društva je trebao osnovati komisiju za reviziju radi detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, nadzora nad računovodstvenom politikom i pružanja potpore računovodstvu, te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole u Društvu. Do vremena obavljanja revizije navedena komisija nije osnovana.

Državni ured za reviziju nalaže prije davanja suglasnosti Nadzornog odbora za zaduživanje dostaviti potreban pisani materijal. Državni ured za reviziju predlaže osnovati komisiju za reviziju u skladu s odredbama Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele.

- 1.2. *Društvo prihvaća prijedloge i naloge Državnog ureda za reviziju. Vezano za sustav unutarnjih kontrola obrazlaže da je nepostojanje unutarnjih akata i nepopunjavanje radnih mjesta u Odjelu za financije i funkcije podrške, posljedica nedovoljnog broja stručnog kadra u Društvu, te da je u tijeku izrada novog Pravilnika o radu. U vezi davanja suglasnosti za zaduživanje navodi da se od svibnja 2010. Nadzornom odboru dostavljaju svi potrebni pisani materijali. Nadalje navodi da će Uprava izvijestiti Nadzorni odbor o potrebi osnivanja komisije za reviziju.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Nadzorni odbor je u siječnju 2009. usvojio plan poslovanja za 2009., a plan za 2010. je usvojen u ožujku 2010. Plan poslovanja za 2009., sadrži plan prodaje, proizvodnje, ljudskih resursa, investicija, istraživanje i razvoj, rizike, projekciju računa dobiti i gubitka, te popis proizvoda čija proizvodnja se ukida. Plan poslovanja za 2010. sadrži plan prodaje, investicija, istraživanje i razvoj, rizike, te projekciju financijskih izvještaja.

Usvojeni planovi poslovanja nisu cjeloviti dokumenti. Plan poslovanja za 2009. ne sadrži plan nabave, a plan za 2010. ne sadrži plan proizvodnje i nabave. Planovi proizvodnje, nabave i prodaje nisu međusobno usklađeni kroz jedinstveni dokument odnosno sveobuhvatni plan poslovanja, što se odražava na realnost pretpostavki, odnosno polaznih veličina. Sastavljen je i poslovni plan za razdoblje od 2006. do 2012., koji je dan Nadzornom odboru na uvid. Društvo nije donijelo godišnji program rada za 2009. i 2010.

Evidentna su značajna odstupanja ostvarenih iznosa od planiranih. Odstupanja u planu poslovanja za 2009. su značajnija u okviru prihoda od prodaje u inozemstvu te troškova prodane robe, a najvećim dijelom su posljedica toga što nije bila planirana nabava i prodaja cjepiva protiv pandemijske gripe, te cjepiva protiv sezonske gripe. Također je planirano ukinuti proizvodnju 150 proizvoda, što nije učinjeno tijekom 2009., a najvećim dijelom je zadržana i u 2010. Povećanje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda nije planirano, a ostvareno je u iznosu 8.190.361,00 kn. Zbog promjene polaznih pretpostavki za izradu plana za 2009., trebalo je donijeti izmjene plana poslovanja. Odstupanja u planu poslovanja za 2010. su značajnija kod prihoda od prodaje u zemlji te troškova prodane robe. Na navedena odstupanja je značajno utjecalo to što nije planirana sezonska gripa, koju je kao redovnu godišnju pojavu trebalo planirati. Značajna odstupanja u planu poslovanja za 2009. i 2010. između planiranih i ostvarenih veličina, govore o nerealnosti polaznih pretpostavki. Posebno su nerealno planirani troškovi prodane robe koji su u 2009. i 2010., rasli znatno bržom dinamikom u odnosu na plan prihoda od prodaje.

Godišnjim popisom za 2009. i 2010. popisana je sva imovina osim potraživanja i obveza. Također nisu popisana novčana sredstva na žiro računima, te knjižna građa. Ukupna vrijednost nepopisane imovine iznosila je 130.066.957,00 kn koncem 2009., a 132.863.326,00 kn koncem 2010. U popisnim listama nisu uneseni novčani izrazi pojedinačne imovine. Društvo ne obavlja redovno uskladbu s dobavljačima, a što nije u skladu s odredbama članka 11. Zakona o računovodstvu, kojim je propisano da poduzetnik najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine obavi popis imovine i obveza, te s popisanim stanjem uskladi knjigovodstveno stanje. Uprava Društva nije donijela odluke o usvajanju popisa.

Društvo nema unutarnji akt kojim bi se odredili postupci pregleda starosne strukture i vrijednosnog usklađenja kupaca. Računovodstvenim politikama je određeno da se vrijednosno usklađivanje potraživanja obavlja ako je protiv dužnika pokrenut spor, ako je nad dužnikom otvoren stečajni ili likvidacijski postupak, te ako odgovorni u Društvu dođu do saznanja koja upućuju na rizike i neizvjesnost naplate. Računovodstvenom politikom za potraživanja od kupaca nisu utvrđeni rokovi utuženja, otpisa potraživanja, te način postupanja s potraživanjima iz inozemstva.

Vrijednosno usklađivanje zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda ostvareno je za 2009. u iznosu 14.022.123,00 kn, a za 2010. u iznosu 6.494.677,00 kn. U 2009. ostvareni su rashodi nedovršene proizvodnje u iznosu 7.086.005,00 kn, a u 2010. u iznosu 5.000.532,00 kn. Društvo nema pisanu politiku analize starosne strukture i vrijednosnog usklađenja zaliha. Proceduru analize starosne strukture i metodu određivanja visine vrijednosnog usklađenja zaliha potrebno je dokumentirati.

Otpisi zaliha obavljaju se po potrebi u odjelu materijalnog knjigovodstva, temeljem naloga koje dostavljaju odjeli proizvodnje za zalihe nedovršenih proizvoda, odnosno odjel za finalizaciju proizvodnje za zalihe poluproizvoda. Zalihe se prate prema starosti u skladištima, a prema potrebi se tijekom godine obavlja prijedlog rashoda za zalihe kojima je istekao rok trajanja. Navedeno ima za posljedicu neodgovarajuće praćenje stanja zaliha, te financijske gubitke uslijed vrijednosnog usklađenja i otpisa zaliha.

Odjel interne revizije i kontrole propisao je 2000. postupak pri rashodu nedovršene proizvodnje i poluproizvoda. Za većinu rashoda gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje u 2009. i 2010., rukovoditelji nadležnih tijela su sastavili prijedloge za rashod. Zbog nabave većih količina cjepiva, te proteka roka valjanosti koncem 2009. rashodovano je cjepivo u ukupnom iznosu 4.338.928,83 kn. U 2010. obavljen je rashod radnih serija virusa u iznosu 1.440.807,00 kn. Prateća dokumentacija o načinu zbrinjavanja u otpad također nije priložena. S obzirom da se radi o značajnim vrijednostima potrebno je propisati ažurne postupke zbrinjavanja, kako bi bile vidljive i transparentne količine rashodovanog materijala i zbrinutog otpada.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane obveze prema inozemnom dobavljaču u iznosu 93.920.000,00 kn, za cjepivo namijenjeno za područje druge države. Društvo u svom računskom planu nije otvorilo račun za zatezne kamate, nego je zatezna kamata evidentirana na računu redovnih kamata za 2009. u iznosu 2.378.264,00 kn, te za 2010. u iznosu 2.403.971,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti godišnji program rada, izradu i usvajanje plana poslovanja kao cjelovitog, odnosno sveobuhvatnog plana poslovanja s međusobno usklađenim planovima proizvodnje, nabave i prodaje, što se odražava na realnost polaznih veličina. Također predlaže u slučajevima promjene polaznih pretpostavki za izradu plana donijeti izmjene plana poslovanja. Isto tako nalaže obavljati popis cjelokupne imovine i obveza Društva, te donositi odluke Uprave vezano za popis. Nadalje, predlaže donijeti detaljnije računovodstvene politike za potraživanja od kupaca kojom će biti obuhvaćeni rokovi utuženja, otpisa potraživanja, te način postupanja s potraživanjima iz inozemstva. Također predlaže propisati politiku analize starosne strukture i vrijednosnog usklađenja zaliha, te uspostaviti transparentne postupke pri rashodu nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda. Isto tako predlaže zatezne kamate evidentirati na zasebnom računu, odvojeno od redovnih.

2.2. *Društvo prihvaća prijedloge Državnog ureda za reviziju vezane za planiranje i računovodstveno poslovanje, te navodi da su sastavljeni planovi poslovanja koji se odnose na pozicije Računa dobiti i gubitka. Izmijene plana nisu donesene, već se pratilo odstupanje od planiranih veličina u tromjesečnim financijskim izvještajima, o čemu je izvještavan Nadzorni odbor.*

3. Prihodi

3.1. U bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2009. iskazana su potraživanja u iznosu 24.468.418,00 kn. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu 23.238.920,00 kn, od države u iznosu 1.156.987,00 kn, od zaposlenika u iznosu 22.527,00 kn i druga potraživanja u iznosu 49.984,00 kn. Koncem 2010. potraživanja su iznosila 17.663.440,00 kn.

Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu 17.116.455,00 kn, od države u iznosu 440.535,00 kn, od zaposlenika u iznosu 21.670,00 kn i druga potraživanja u iznosu 84.780,00 kn.

Društvo nije poduzimalo potrebne aktivnosti za naplatu potraživanja. Na računima ispostavljenim kupcima navedeno je da će se za prekoračenje roka plaćanja navedenog na računima provesti utuženje bez prethodne opomene i zaračunati zatezne kamate. U prosincu 2009. ispostavljene su opomene domaćim kupcima, dok utuženja i obračun zateznih kamata nisu obavljani u 2009. i 2010. Također, u većini slučajeva nisu ugovoreni ili se ne pribavljaju instrumenti osiguranja naplate.

Društvo je u svibnju 2009. zaključilo ugovor o faktoringu s jednim trgovačkim društvom, a u rujnu i listopadu 2010. zaključivani su ugovori o otkupu i eskontu potraživanja s drugim trgovačkim društvom.

Na temelju ugovora o faktoringu iz svibnja 2009., zaključena su u 2009. tri ugovora o cesiji prema kojima Društvo prenosi na društvo za faktoring svoja potraživanja od kupaca u ukupnom iznosu 2.466.827,14 kn. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Društvo prema dva ugovora o cesiji ustupilo potraživanja koja su dospjela na naplatu. Vrijednost navedenih potraživanja iznosila je 1.601.200,74 kn. Prema ugovoru o cesiji iz siječnja 2010. prenesena su potraživanja od kupca u iznosu 674.718,04 kn. Prema specifikaciji računa, računi dospjeli na naplatu do dana zaključenja ugovora o cesiji iznosili su 307.874,00 kn. U rujnu i listopadu 2010. zaključeni su ugovori o otkupu i eskontu potraživanja i ugovori o cesiji s drugim društvom za faktoring. Ukupna vrijednost potraživanja Društva od kupaca po navedenim ugovorima iznosila je 2.094.293,88 kn. Uvidom u specifikacije računa utvrđeno je da su od navedenog iznosa, dospjela potraživanja u iznosu 876.942,96 kn. S obzirom da je faktoring financijski posao u kojem se kupuju potraživanja za prodanu robu ili obavljenju uslugu prije dospijea za naplatu, Društvo je potraživanja u iznosu 1.601.200,74 kn u 2009. i 1.184.816,96 kn u 2010. trebalo utužiti umjesto zaključivati ugovore o cesiji i faktoringu. Iz specifikacija računa je vidljivo da je za kupce Društva utvrđen datum novog dospijea iz čega proizlazi da se kupcima produžuje rok plaćanja, koji je prema računima Društva bio 150 dana do rujna 2010., a 60 dana od rujna 2010. Također, kamata koju društvo za faktoring obračunava Društvu računa se od dana uplate faktoring društva do datuma novog dospijea računa i veća je kod produženja datuma dospijea, te su i troškovi veći.

Državni ured za reviziju nalaže poštovati rok dospijea kako je naznačeno u ispostavljenom računu kupcu. Mišljenja je da je trebalo ugovarati usluge faktoringa za nedospjela potraživanja, a dospjela potraživanja utužiti. Nalaže obračunavati i naplaćivati zatezne kamate, te poduzimati radnje u cilju naplate potraživanja.

- 3.2. *Društvo prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju vezane za naplatu potraživanja. Obrazlaže da su ugovori o cesiji i faktoringu zaključivani zbog nedostatka novčanih sredstava neophodnih za poslovanje, a ustupljena su i dospjela potraživanja.*

4. Rashodi

4.1. Ukupni rashodi za 2009. su ostvareni u iznosu 166.875.032,00 kn, a odnose se na poslovne rashode u iznosu 160.329.852,00 kn i financijske rashode u iznosu 6.545.180,00 kn. Vrijednosno značajniji poslovni rashodi odnose se na materijalne troškove ostvarene u iznosu 109.646.460,00 kn, troškove zaposlenika u iznosu 32.737.062,00 kn, te vrijednosno usklađivanje zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda u iznosu 14.022.123,00 kn.

Ukupni rashodi za 2010. su ostvareni u iznosu 102.207.100,00 kn, a odnose se na poslovne rashode u iznosu 95.925.000,00 kn i financijske rashode u iznosu 6.282.100,00 kn. Vrijednosno značajniji poslovni rashodi se odnose na materijalne troškove ostvarene u iznosu 48.763.947,00 kn, troškove zaposlenika u iznosu 32.630.261,00 kn, te vrijednosno usklađivanje zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda u iznosu 6.282.100,00 kn. Utvrđeni su propusti kod troškova nabave cjepiva za pandemijsku gripu.

- Troškovi nabave cjepiva za pandemijsku gripu

Za nabavu cjepiva za pandemijsku A(H1N1) gripu, Društvo je u rujnu 2009. zaključilo s inozemnim dobavljačem ugovor o isporuci i prodaji cjepiva na području koje obuhvaća Republiku Hrvatsku i druge dvije države. Ugovor je zaključen na razdoblje do posljednje isporuke cjepiva. Ugovorena je isporuka 4 500 000 doza cjepiva, po cijeni 6 EUR po dozi, što ukupno iznosi 27.000.000 EUR u protuvrijednosti 197.100.000,00 kn.

Ugovorena isporuka odnosila se na područje Republike Hrvatske 1 500 000 doza cjepiva te za područje druge države preostalih 3 000 000 doza na temelju ugovora zaključenog s inozemnim društvom. Po potpisu ugovora, Društvo se obvezalo platiti unaprijed nepovratni predujam u iznosu 5.250.000 EUR, što je 19,4% ukupno ugovorene vrijednosti. Povrat navedenog predujma inozemno društvo nije u obvezi izvršiti ni u slučaju potpune ne isporuke proizvoda. Do konca 2009., inozemni dobavljač je isporučio 1 196 000 doza cjepiva u vrijednosti 7.176.000 EUR ili 52.391.122,86 kn. Za područje Republike Hrvatske isporučeno je 340 300 doza, a za područje druge države 855 700 doza cjepiva. Zbog odustajanja od isporuke 3 304 000 doza cjepiva, Društvo je koncem 2009. imalo obvezu prema dobavljaču u iznosu 144.728.000,00 kn, od koje se 50.808.000,00 kn odnosilo na cjepivo za hrvatsko tržište, a 93.920.000,00 kn na cjepivo namijenjeno za područje druge države. Vezano za isporuku cjepiva na hrvatsko tržište, Društvo je s inozemnim dobavljačem zaključilo 31. kolovoza 2010. dva sporazuma, kojima je neisporučena količina cjepiva protiv pandemijske gripe zamijenjena cjepivom protiv sezonske gripe. Do obavljanja revizije, Društvo i inozemni dobavljač nisu zaključili dodatak osnovnom ugovoru, kojim bi Društvo bilo oslobođeno obveze preuzimanja ukupno naručene količine cjepiva za područje druge države u vrijednosti 93.920.000,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže kod ugovaranja predujma dobavljaču, ugovoriti instrumente osiguranja kako bi zaštitilo vlastite interese. Nalaže se poštivati ugovorene rokove isporuke i ugovarati kamate za kašnjenje u isporuci proizvoda. Također se nalaže u ugovore s kupcima uvesti zaštitne odredbe u slučaju naknadnog smanjenja narudžbe, kao bi eventualni troškovi rashoda naručene a neprodane robe, teretili po okončanom obračunu kupca.

- 4.2. *Društvo prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju vezane za troškove nabave cjepiva za pandemijsku gripu, te navodi da je ugovor o nabavi i prodaji cjepiva zaključila prijašnja Uprava. Sporazumima s inozemnim dobavljačem smanjena je potencijalna obveza za cjepivo koje je bilo namijenjeno hrvatskom tržištu.*

5. Obveze

- 5.1. Ukupne obveze su koncem 2009. iznosile 101.950.932,00 kn, a odnose se na kratkoročne obveze u iznosu 97.937.016,00 kn i dugoročne obveze u iznosu 4.013.916,00 kn. Ukupne obveze su koncem 2010. iznosile 94.676.789,00 kn, a odnose se na kratkoročne obveze u iznosu 93.418.745,00 kn i dugoročne obveze u iznosu 1.258.044,00 kn.

- Kreditne obveze

Dugoročne obveze su koncem 2009. iznosile 4.013.916,00 kn, a gotovo u cijelosti odnosno u iznosu 3.665.888,00 kn se odnose na obvezu otplate kredita prema ugovorima iz 2005. i 2007. zaključenim s poslovnom bankom. Dugoročne obveze koncem 2010. su iznosile 1.258.044,00 kn, a gotovo u cijelosti odnosno u iznosu 1.000.577,00 kn se odnose na obvezu otplate kredita prema ugovorima iz 2005. i 2007. zaključenim s poslovnom bankom. Društvo je zbog problema s likvidnošću reprogramiralo kreditne obveze, te plaćalo visoke iznose za redovne kamate. Obveze po kratkoročnim kreditima koncem 2009. u iznosu 11.640.045,00 kn, gotovo u cijelosti se odnose na obveze prema poslovnoj banci s kojom su tijekom 2009. zaključena četiri ugovora. Zbog financijskih teškoća, Društvo tijekom 2009. i 2010. nije otplaćivalo preuzete obveze, a tijekom travnja 2010. poslovna banka je putem ovrhe naplatila dio glavnice u iznosu 1.377.683,00 kn. U lipnju 2010. zaključeni su dodaci ugovorima kojima je promijenjena kamatna stopa na 11,5% za sve kredite, te je produžen rok povrata na 1. siječnja 2011.

Kako dodaci ugovorima nisu pravodobno zaključivani, nego nakon isteka ugovorenog roka, a krediti nisu otplaćivani u skladu s ugovorima, u 2010. je plaćena zatezna kamata (17%) u iznosu 300.573,00 kn.

Društvo se tijekom 2008. i 2009. zadužilo i kod druge poslovne banke. Prvi ugovor o kreditu zaključen je u studenome 2008., a drugi je zaključen u kolovozu 2009. u iznosu 245.000 EUR. Instrumenti osiguranja vraćanja kredita su ugovori o ustupanju potraživanja Društva od Kliničkog bolničkog centra Zagreb, u ukupnom iznosu 5.291.000,00 kn, na temelju ispostavljenih računa. Kreditne obveze su podmirene prije ugovorenog roka na temelju ugovora o ustupanju potraživanja, po prvom ugovoru četiri mjeseca prije ugovorenog roka, a po drugom sedam mjeseci prije roka, jer je Klinički bolnički centar Zagreb, vršio plaćanja ispostavljenih računa u korist navedene poslovne banke, ne prateći dinamiku dospijeća kreditnih obveza Društva prema banci. Društvo istodobno nije pravodobno podmirivalo druge kreditne obveze, te obveze prema dobavljačima. Društvo je trebalo s Kliničkim bolničkim centrom Zagreb, ugovoriti dinamiku podmirenja obveza prema poslovnoj banci, odnosno zaključiti ugovore s preciznim odredbama.

Ugovor s Hrvatskim fondom za privatizaciju je zaključen u veljači 2006., a dodatkom ugovoru iz lipnja 2008. produžen je rok otplate od konca 2007., do konca 2008.

Društvo nije pravodobno podmirivalo kratkoročne kreditne obveze prema Hrvatskom fondu za privatizaciju. Kratkoročne obveze za odobreni kredit za tekuću likvidnost su koncem 2009. i 2010. iznosile 14.000.000,00 kn. Ukupne obveze s redovnim i zateznim kamatama koncem 2010. su iznosile 20.929.066,00 kn (od čega kamata 6.929.066,00 kn). S obzirom da Društvo nije podmirilo ugovorne obveze, zatezna kamata (u visini 17%) evidentirana je na računu redovnih kamata za 2009. u iznosu 2.378.264,00 kn, a za 2010. u iznosu 2.403.971,00 kn.

Društvo je tijekom 2009. i 2010. zbog problema s likvidnošću, te prezaduženosti refinanciralo i reprogramiralo kreditne obveze, plaćalo visoke iznose za kamate, neredovito podmirivalo kreditne obveze, te plaćalo zatezne kamate. Zbog financijskih teškoća zadužuje se s ciljem zatvaranja obveza po prethodnim kreditima kod istih poslovnih banaka.

Državni ured za reviziju nalaže razmotriti stanje kreditnih obveza, redovitost njihovog podmirivanja, visinu kamatnih stopa, te zateznih kamata. Isto tako nalaže izraditi plan otplate kreditnih obveza prema godinama, pravodobno zaključivati dodatke ugovorima, te ustupati potraživanja u korist zaduživanja u krajnjem slučaju. Nadalje nalaže kod zaključivanja ugovora, precizno ugovoriti i provoditi odredbe koje štite interese Društva.

- Obveze za predujmove

Obveze za primljene predujmove koncem 2009. u iznosu 26.600.777,00 kn, odnose se na primljene predujmove od inozemnog trgovačkog društva u iznosu 21.600.777,00 kn (što je opisano u okviru Prodaje cjepiva za pandemijsku gripu izvan područja Republike Hrvatske) i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 5.000.000,00 kn. Obveze za primljene predujmove koncem 2010. u iznosu 5.000.000,00 kn, odnosile su se na navedeni predujam od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, uplaćen 2006. na temelju predračuna za isporuku imuno globulina i cjepiva.

Društvo je isporučilo spomenute proizvode, te ispostavilo račun, koji je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje platio u punom iznosu, ne uzimajući u obzir ranije plaćen predujam. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nije zatražio povrat sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže vratiti doznačena sredstva Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

- Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima su koncem 2009. iznosile 33.376.750,00 kn, a odnosile su se na dobavljače u zemlji u iznosu 25.509.773,00 kn, u inozemstvu u iznosu 7.858.756,00 kn i drugo u iznosu 8.221,00 kn. Obveze prema dobavljačima koncem 2010. u iznosu 48.168.633,00 kn, odnosile su se na dobavljače u zemlji u iznosu 25.042.548,00 kn i u inozemstvu u iznosu 22.707.176,00 kn i drugo u iznosu 418.909,00 kn. Nepodmirene dospjele obveze najvećim dijelom se odnose na 2008. S dobavljačima su zaključeni ugovori o nagodbi, odnosno sporazum o podmirenju duga. Društvo nije podmirivalo dospjele obroke prema ugovorima o nagodbi i sporazumu o podmirenju duga.

Obveze prema jednom trgovačkom društvu su koncem 2009. iznosile 1.263.154,00 kn, a odnosile su se na proviziju obračunanu Društvu. S trgovačkim društvom su tijekom 2007., zaključena dva ugovora. Ugovorom o poslovnom savjetovanju iz veljače 2007. je utvrđeno da će spomenuto trgovačko društvo pružati usluge poslovnog savjetovanja i posredovanja u sklapanju ugovora između Društva i inozemnog trgovačkog društva, koji će se odnositi na nabavu i uvoz robe za potrebe Društva. Nabava robe se odnosila na isporuku dvije vrste cjepiva. Za navedene usluge Društvo se obvezalo plaćati trgovačkom društvu proviziju u visini 3%, na iznos nabavne vrijednosti robe od inozemnog trgovačkog društva. Ugovor je zaključen na pet godina. Navedenim ugovorom o poslovnom savjetovanju nije precizirano koje su to konkretne usluge poslovnog savjetovanja i posredovanja, koje će trgovačko društvo obavljati pri zaključivanju ugovora, između Društva i inozemnog trgovačkog društva. Drugim ugovorom iz travnja 2007., odnosno ugovorom o poslovnoj suradnji je utvrđeno da će spomenuto društvo pružati Društvu usluge posredovanja i savjetovanja, pri stavljanju u promet proizvoda. Usluge se odnose na vođenje regulativnih poslova, koordinaciju regulatornih aktivnosti i aktivnosti vezanih uz prodaju. Za obavljene usluge Društvo se obvezalo plaćati naknadu u visini 5% neto prodajne cijene u Republici Hrvatskoj, te 3% na području druge države. Ugovor je također zaključen na pet godina. Provizija u visini 3% obračunana je na iznos računa kojeg je Društvu ispostavio inozemni dobavljač, a odnosila se na dva cjepiva za sezonsku gripu, jedno gotovo i drugo koje Društvo prepakira i opremi. Provizija u visini 5% obračunana je na račune koje je Društvo ispostavilo Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, a odnosila se na isporučena navedena dva cjepiva protiv sezonske gripe. Proizlazi da je trgovačko društvo dva puta zaračunalo proviziju za već gotova cjepiva, jedanput na ulazne račune kod uvoza cjepiva, a drugi puta na izlazne kod stavljanja cjepiva u promet. Društvo je plaćalo posredničku proviziju iako je imalo sva ovlaštenja za uvoz i prodaju cjepiva proizvođača na domaćem tržištu. U travnju 2010. je zaključen sporazum o raskidu ugovora iz veljače i travnja 2007. Ugovorne strane su se sporazumjele, da se spomenuti ugovori raskidaju s 1. svibnja 2010.

Spomenuto trgovačko društvo se obvezalo predati izvještaj o stanju registracije pojedinih proizvoda i svu dokumentaciju koju je pripremalo temeljem zaključenog ugovora o poslovnom savjetovanju iz veljače 2007., te dostavljalo Agenciji za medicinske proizvode i lijekove, radi pribavljanja odobrenja za stavljanje lijekova u promet. Društvo nema zapisnik o preuzimanju dokumentacije. Društvo je do konca lipnja 2010. podmirilo obveze prema spomenutom trgovačkom društvu, iako nije sastavljen zapisnik o preuzimanju dokumentacije.

Državni ured za reviziju nalaže podmirivati preuzete obveze prema ugovorima o nagodbi, te sporazumu o podmirenju duga. Također nalaže zaključivati ugovore u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima, odnosno ugovarati odredbe kojima se utvrđuje odgovornost davatelja usluga za izvršenje obveza iz zaključenih ugovora, te precizirati konkretne usluge. Isto tako nalaže pribaviti zapisnik o preuzimanju dokumentacije koju je davatelj usluga pripremao temeljem zaključenog ugovora o poslovnom savjetovanju. Nadalje nalaže zatražiti povrat novčanih sredstava od davatelja usluga za iznos dvostruko zaračunane provizije za uvezena gotova cjepiva.

- Prodaja cjepiva za pandemijsku gripu izvan područja Republike Hrvatske

Obveze prema zastupniku za prodaju cjepiva za pandemijsku gripu na područjima druge dvije države, koncem 2009. su iznosile 3.927.695,00 kn, a koncem 2010. su iznosile 2.948.678,00 kn. Obveze za primljene predujmove za ugovorene količine cjepiva za pandemijsku gripu, prema inozemnom trgovačkom društvu kao kupcu cjepiva za područje druge države koncem 2009., su iznosile 21.600.777,00 kn.

Društvo je koncem ožujka 2005. s trgovačkim društvom zaključilo dva ugovora o zastupanju, na razdoblje od pet godina. Predmet ugovora je obavljanje poslova registracije, plasmana i prodaje proizvoda Društva na području dviju država. Jednim ugovorom je utvrđena cijena koju će Društvo plaćati po registriranom proizvodu u iznosu 2.000 EUR. Drugim ugovorom je ugovorena zastupnička provizija u visini 1,5%, od ukupno ostvarene prodaje proizvoda na navedenom području.

Nadalje, Društvo je s inozemnim trgovačkim društvom 2. rujna 2009. zaključilo ugovor o nabavi i prodaji cjepiva za pandemijsku gripu za područje druge države. Ugovoreno je da će Društvo prodati 3 000 000 doza cjepiva za pandemijsku gripu inozemnom trgovačkom društvu. Cijena proizvoda je ugovorena u iznosu 7,50 EUR, po dozi. Kupac se obvezao nakon potpisa ugovora uplatiti predujam u visini 20% ukupno naručene vrijednosti, a za razliku iznosa do ukupne vrijednosti proizvoda otvoriti neopozivi akreditiv, što nije učinio.

Zatim je Društvo 13. listopada 2009., zaključilo drugi ugovor o nabavi i prodaji cjepiva za pandemijsku gripu sa zastupnikom i s navedenim inozemnim društvom. Ugovorom je utvrđeno da zastupnik kupuje od Društva 3 000 000 doza cjepiva, za potrebe inozemnog društva za područje druge države. Navedenim ugovorom cijena proizvoda ugovorena je u iznosu 7,20 EUR, po dozi. Također je navedeno da je zastupnik dužan platiti predujam u visini 20% ukupno naručene vrijednosti, te da će razlika do vrijednosti ugovorene količine cjepiva biti osigurana putem neopozivog akreditiva od strane zastupnika, odmah nakon potpisivanja ugovora. S obzirom da zastupnik nije bio sposoban ispuniti ugovorene obveze, Društvo je trebalo raskinuti ugovor.

Međutim, Društvo je 11. studenoga 2009., sa zastupnikom zaključilo ugovor o međusobnim pravima i obvezama u vezi nabave cjepiva za pandemijsku gripu, kojim su prava i obveze u vezi nabave cjepiva za pandemijsku gripu iz ugovora od 13. listopada 2009., prenesena sa zastupnika na inozemno trgovačko društvo. Ugovoreno je da Društvo ima obvezu isporučiti ugovorenu količinu cjepiva, inozemnom društvu, kao krajnjem kupcu, po cijeni 7,50 EUR po dozi, a inozemno društvo se obvezalo preuzeti sva prava i obveze zastupnika. Inozemno društvo je uplatilo predujam, ali nije osiguralo neopozivi akreditiv čime je Društvo preuzelo ukupnu obvezu prema inozemnom društvu, odnosno i za područje druge države.

Također se obvezalo za prijenos prava, učinjene troškove i izgublenu zaradu zastupniku isplatiti 6,5% (3% na ime količine i 3,5% na ime financijskog ispunjenja obveza), ugovorenog iznosa kupoprodajne cijene. Iz navedenog proizlazi da iako zastupnik nije bio sposoban ispuniti preuzete obveze prema odredbama ugovora o nabavi i prodaji cjepiva, te je prava i obveze iz ugovora preuzelo inozemno društvo, zastupnika se štiti i obeštećuje za izgublenu zaradu. Istodobno, odredbe ugovora koje štite interese Društva nisu ugovorene. Nepodmirene obveze prema zastupniku koncem 2009. su iznosile 3.927.695,00 kn, a najvećim dijelom u iznosu 3.047.809,00 kn se odnose na obveze za proviziju u visini 6,5%.

Tijekom 2010. je podmiren dio koji se odnosi na proviziju u iznosu 148.942,00 kn, a ostatak obveze koncem 2010. je iznosio 2.898.867,00 kn. Do obavljanja revizije obveze nisu podmirene.

Inozemno društvo je uplatilo predujam u studenome i prosincu 2009. u iznosu 46.790.424,00 kn (6.417.750 EUR). Društvo je koncem 2009. i početkom siječnja 2010. isporučilo cjepivo i ispostavilo račune za 855 700 doza cjepiva ukupne vrijednosti 46.790.424,00 kn (6.417.750 EUR), što je 28% ugovorene vrijednosti (3 000 000 doza, odnosno 22.500.000 EUR). Iako nije osiguralo neopozivi akreditiv, Društvo mu je isporučilo cjepivo, što nije trebalo učiniti. Time je Društvo preuzelo ukupnu obvezu prema inozemnom društvu, za ukupno ugovorene količine cjepiva, odnosno i za područje druge države od kojih se odustalo jer bolest nije poprimila očekivane razmjere. S obzirom da je isporuka cjepiva prekinuta, odnosno nisu preuzete ukupno ugovorene količine, Društvo ima potencijalnu obvezu za cjepivo ugovoreno s inozemnim društvom, kao krajnjim korisnikom u iznosu 93.920.000,00 kn. Do obavljanja revizije, Društvo nije zaključilo dodatak ugovoru kojim bi bilo oslobođeno preuzeti ukupno naručene količine, odnosno nije zamijenilo neisporučene količine cjepiva za drugu vrstu cjepiva.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ugovorene odredbe, te raskinuti ugovor kod neispunjenja ugovorenih obveza. Isto tako nalaže zaključivati ugovore s trgovačkim društvima čiji bonitet je provjeren, odnosno koja su sposobna ispuniti preuzete obveze, uplatiti predujam i osigurati akreditiv, te ne ugovarati odredbe kojima se društvo koje nije sposobno ispuniti preuzete obveze obeštećuje za izgublenu zaradu. Također nalaže ne ispunjavati preuzete obveze iz zaključenih ugovora prije nego naručitelj robe ispuni ugovorene financijske obveze odnosno uplati predujam, te osigura akreditiv.

5.2. *Društvo prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju. Vezano za kreditne obveze i provizije zastupnicima za nabavu i prodaju cjepiva protiv gripe navodi da su nastale i ugovorene za vrijeme prijašnje Uprave.*

6. Postupci javne nabave

6.1. Društvo je u razdoblju od donošenja Uredbe o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi iz 2008., do donošenja nove Uredbe u 2009., (odnosno u razdoblju od 4. travnja 2008. do 15. srpnja 2009.), bilo obvezno provoditi postupke javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Iako Uredbom o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi iz 2009., Društvo nije navedeno u popisu obveznika primjene Zakona, odredbama članka 17. navedene Uredbe iz 2009. je propisano da su državna i druga tijela, kao i pravne osobe iz članaka 3. i 4. Zakona o javnoj nabavi, koji su obveznici primjene Zakona, obvezni primjenjivati Zakon i u slučaju kada nisu navedeni u Uredbi o popisu obveznika. U spomenutim odredbama članaka 3. i 4. Zakona o javnoj nabavi, između ostalog je propisano da su javni naručitelji i pravne osobe koje zadovoljavaju potrebe od općeg interesa (što Društvo neupitno je), te da imaju skupštinu, nadzorni odbor ili upravu, čiju više od polovice članova imenuju državna tijela Republike Hrvatske. Društvo je i inače trebalo, u duhu dobrog gospodarstvenika i kada ga na to ne bi obvezivala navedena Uredba provoditi postupke javne nabave s ciljem ekonomičnijeg, racionalnijeg i učinkovitijeg poslovanja.

Plan nabave nije donesen. Društvo nije donijelo interni akt o postupcima nabave, nema osnovano povjerenstvo za provođenje postupaka nabave, niti zapisnike o provedenim postupcima. Utvrdilo je popis potrebnih sirovina za proizvodnju, te propisanu traženu kvalitetu sirovina, ali nije utvrdilo postupke javne nabave. Nabava je obavljena putem narudžbenica.

Društvo se zadužilo kod jedne poslovne banke tijekom 2009. u ukupnom iznosu 1.561.000 EUR. Nadzorni odbor je dao suglasnost za zaduživanje u siječnju 2009. Suglasnost je dana za zaduživanje u iznosu 65.000.000,00 kn, za potrebe podrške početne faze Projekta Brezje, investicije u postojeće pogone, potporu restrukturiranja poslovanja i financijsko restrukturiranje. Društvo je trebalo za nabavu financijskih usluga provesti jedan od propisanih postupaka nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Društvo je u 2007. zaključilo s inozemnim dobavljačima osnovni ugovor o nabavi i distribuciji cjepiva protiv sezonske gripe za razdoblje od 2007. do 2009. Za sezonu cijepljenja 2008./2009., Društvu je isporučeno ukupno 810 780 doza jednog cjepiva i 249 497 doza drugog cjepiva. Prodano je 620 794 doza jednog cjepiva i 67 762 doza drugog cjepiva. Zbog neostvarene prodaje, na zalihima je ostala značajna količina cjepiva, te je rashodovano cjepivo ukupne vrijednosti 10.475.635,38 kn. U posao s dobavljačem cjepiva, bilo je uključeno jedno društvo (kao zastupnik) s kojim su od 2007. bili zaključeni ugovori o poslovnom savjetovanju i poslovnoj suradnji. Na osnovi navedenih ugovora, Društvo je za razdoblje od 2007. do 2009. platilo ukupno 5.900.269,60 kn provizije. U to vrijeme Društvo je imalo sva ovlaštenja za uvoz i prodaju cjepiva proizvođača na domaćem tržištu.

Društvo nije provelo propisane postupke javne nabave za nabavu u 2009. u ukupnoj vrijednosti 23.940.547,00 kn (zajedno s financijskim uslugama) i u 2010. u ukupnoj vrijednosti 11.504.462,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu obavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Isto tako nalaže realno planirati nabavu i prodaju cjepiva, te izravno prodavati kupcima bez posrednika kada za to postoje uvjeti.

- 6.2. *Društvo prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju vezano za postupke javne nabave. Navodi da je u drugom polugodištu 2010. počelo provoditi realnu nabavu i prodaju cjepiva protiv gripe, a nabava je vezana za ugovorene količine s kupcima i provodi se bez posrednika.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2009. i 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća metode i postupke opisane unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Unutarnjim aktima nije regulirano financijsko i materijalno poslovanje Društva, postupci kolanja dokumentacije, postupci nabave i ugovaranja u Društvu, te područje financijskog upravljanja i kontrola. Društvo nije utvrdilo kriterije (prodane količine) za odobravanje rabata kupcima. Nadzornom odboru nije prije davanja suglasnosti za zaduživanje dostavljen plan investicija iz kojeg bi bili vidljivi iznosi kredita za pojedine objekte i opremu, restrukturiranje, te nisu priloženi uvjeti financiranja i studija isplativosti projekta (točka 1. Nalaza).
 - Nadzorni odbor je u siječnju 2009. usvojio plan poslovanja za 2009., a plan za 2010. je usvojen u ožujku 2010. Usvojeni planovi poslovanja nisu cjeloviti dokumenti. Planovi proizvodnje, nabave i prodaje nisu međusobno usklađeni kroz jedinstveni dokument odnosno sveobuhvatni plan poslovanja. Nije iskazana usporedba planova proizvodnje i prodaje s ostvarenjem i nisu donesene izmjene plana poslovanja. Društvo nije donijelo godišnji program rada za 2009. i 2010. Godišnjim popisom za 2009. i 2010. nisu obuhvaćena potraživanja i obveze, novčana sredstva na žiro računima, te knjižna građa. Ukupna vrijednost imovine iznosila je 273.345.817,00 kn koncem 2009., a 255.753.078,00 kn koncem 2010. Ukupna vrijednost nepopisane imovine iznosila je 130.066.957,00 kn koncem 2009., a 132.863.326,00 kn koncem 2010. Ukupna vrijednost obveza iznosila je 101.950.932,00 kn koncem 2009., a 94.676.789,00 kn koncem 2010. Uprava Društva nije donijela odluke o usvajanju popisa. Društvo je koncem 2009. imalo obvezu prema inozemnom dobavljaču u iznosu 93.920.000,00 kn, za cjepivo namijenjeno za područje druge države. Navedena obveza nije bila evidentirana u poslovnim knjigama. Do obavljanja revizije, nije zaključen dodatak osnovnom ugovoru, kojim bi bilo oslobođeno obveze preuzimanja ukupno naručene količine cjepiva za područje druge države u vrijednosti 93.920.000,00 kn. Zbog nabave većih količina cjepiva, te protoka roka valjanosti koncem 2009. rashodovano je cjepivo u ukupnoj vrijednosti 4.338.928,83 kn. U računskom planu nije otvoren račun za zatezne kamate, nego je zatezna kamata evidentirana na računu redovnih kamata (točka 2. Nalaza).

- Koncem 2009. potraživanja su iznosila 24.468.418,00 kn, a koncem 2010. su iznosila 17.663.440,00 kn. Potrebne radnje za naplatu potraživanja nisu poduzimane, a zatezne kamate nisu obračunavane. Također, u većini slučajeva nisu ugovoreni ili se ne pribavljaju instrumenti osiguranja naplate. Za dospjela potraživanja je umjesto zaključivanja ugovora o cesiji i faktoringu trebalo provesti utuženja. Za kupce je utvrđen datum novog dospjeća, te im je produžen rok plaćanja, a kamata koju društvo za faktoring obračunava Društvu bila je veća kod produženja datuma dospjeća (točka 3. Nalaza).

- Za nabavu cjepiva za pandemijsku gripu Društvo je u rujnu 2009. zaključilo ugovor s inozemnim dobavljačem. Instrumenti osiguranja i kamate za kašnjenje u isporuci proizvoda nisu ugovoreni. Kod prodaje cjepiva nisu ugovorene zaštitne odredbe u slučaju naknadnog smanjenja narudžbe (točka 4. Nalaza).

- Ukupne obveze su koncem 2009. iznosile 101.950.932,00 kn, a odnose se na kratkoročne obveze u iznosu 97.937.016,00 kn i dugoročne obveze u iznosu 4.013.916,00 kn. Ukupne obveze koncem 2010. su iznosile 94.676.789,00 kn, a odnose se na kratkoročne obveze u iznosu 93.418.745,00 kn i dugoročne obveze u iznosu 1.258.044,00 kn. Društvo nije redovito podmirivalo kreditne obveze te je plaćalo zatezne kamate. Zaduživalo se uz visoke kamatne stope, zbog problema s likvidnošću reprogramiralo je i refinanciralo kreditne obveze. Dodaci ugovorima nisu pravodobno zaključivani, nego nakon isteka ugovorenog roka. Bez ugovorene dinamike ustupalo je potraživanja od kupaca za podmirenje kreditnih obveza koje su podmirivane prije ugovorenog roka. Dio glavnice duga poslovna banka je naplatila putem ovrhe. Od iznosa ukupnih obveza prema dobavljačima koncem 2010. (48.168.633,00 kn), ukupno dospjele obveze iznose 26.454.906,00 kn. Društvo nije podmirivalo dospjele obroke prema ugovorima o nagodbi i sporazumu o podmirenju duga s dobavljačima. Plaćalo je posredničku proviziju jednom društvu iako je imalo sva ovlaštenja za uvoz i prodaju cjepiva proizvođača na domaćem tržištu. Također je platilo posredničku proviziju u iznosu 1.269.058,00 kn, bez zapisnika o preuzimanju dokumentacije o registraciji lijekova, koju je trebalo pripremiti na temelju ugovora o poslovnom savjetovanju. Realiziralo je ugovore za prodaju cjepiva na području druge države s trgovačkim društvima bez primljenih instrumenata osiguranja plaćanja i preuzelo obveze prema inozemnom proizvođaču za ugovorene, a neisporučene količine cjepiva.
S jednim društvom neosnovano je ugovoreno obeštećenje za izgublenu zaradu u iznosu 3.047.809,00 kn (točka 5. Nalaza).

- Društvo je bilo obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. U 2009. i 2010. nije provelo propisane postupke javne nabave za nabavu u ukupnoj vrijednosti 23.940.547,00 kn u 2009. (zajedno s financijskim uslugama) i 11.504.462,00 kn u 2010. Plan nabave nije donesen. Utvrdilo je popis potrebnih sirovina za proizvodnju, te propisanu traženu kvalitetu sirovina, ali nije utvrdilo postupke javne nabave. Nabava je obavljena putem narudžbenica. Nije donesen interni akt o postupcima nabave i nije osnovano povjerenstvo za provođenje postupaka nabave. Nabava i prodaja cjepiva nije realno planirana u skladu sa stvarnim potrebama tržišta (točka 6. Nalaza).

4. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja osnovnih farmaceutskih sirovina i preparata, te istraživanje i razvoj u prirodnim znanostima. Sredstva za obavljanje djelatnosti najvećim dijelom ostvaruje iz prihoda od prodaje u zemlji i inozemstvu krvnih derivata ljudskog i životinjskog podrijetla, virusnih i bakterijskih cjepiva, te trgovačke robe (cjepiva protiv sezonske i pandemijske A(H1N1 gripe), a manjim dijelom od subvencija i dotacija, financijskih prihoda, te drugih poslovnih prihoda. Početkom 2009. je imalo 358 zaposlenika, a koncem 2010. je imalo 327 zaposlenika. Do 23. svibnja 2010., Društvo je zastupala i predstavljala direktorica Tatjana Sindik Milošević, a od 24. svibnja 2010. i u vrijeme obavljanja revizije direktor Darko Dvornik. Za 2009. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 160.528.003,00 kn, rashodi u iznosu 166.875.032,00 kn, te gubitak u iznosu 6.347.029,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od prodaje proizvoda u zemlji u iznosu 48.918.515,00 kn, prodaje trgovačke robe - cjepiva protiv pandemijske gripe A(H1N1) u inozemstvu u iznosu 47.045.341,00 kn, prodaje proizvoda u inozemstvu u iznosu 25.107.116,00 kn i prodaje trgovačke robe - cjepiva protiv pandemijske gripe A(H1N1) u zemlji u iznosu 15.980.000,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu 109.646.460,00 kn, te troškove zaposlenika u iznosu 32.737.062,00 kn. Za 2010. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 91.888.504,00 kn, rashodi u iznosu 102.207.100,00 kn, te gubitak u iznosu 10.318.596,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su od prodaje u zemlji u iznosu 65.359.506,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne troškove u iznosu 48.763.947,00 kn, te troškove zaposlenika u iznosu 32.630.261,00 kn. Prema podacima o provedbi Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu iz travnja 2011., Društvo nije provelo većinu mjera. Plaća direktoru je isplaćivana u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava iz srpnja 2009. i izmjeni navedene odluke iz prosinca 2010. Društvo nije provelo propisane postupke javne nabave za nabavu u 2009. u ukupnoj vrijednosti 23.940.547,00 kn (zajedno s financijskim uslugama) i u 2010. u vrijednosti 11.504.462,00 kn.

Revizijom za 2009. i 2010. utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, godišnji popis, evidentiranje obveza, naplatu potraživanja, nabavu cjepiva, plaćanje posredničke provizije, zaduživanje, refinanciranje i reprogramiranje kredita te plaćanje zateznih kamata, realizaciju ugovora za prodaju cjepiva bez primljenih instrumenata osiguranja plaćanja, ugovaranje obeštećenja za izgubljenu zaradu, te neprovođenje propisanih postupaka javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Stjepan Turek	predsjednik od 30. kolovoza 2008. do 30. srpnja 2010.
Marijan Kovačić	zamjenik predsjednika od 30. kolovoza 2008.
Irena Jukić	član od 30. kolovoza 2008. do 13. ožujka 2009.
Srećko Sladoljev	član od 8. travnja 2008. do 6. prosinca 2010.
Ines Uglešić	član od 8. listopada 2008.
Ante-Zvonimir Golem	član od 16. prosinca 2009. predsjednik od 30. kolovoza 2010.
Miljenko Javorović	član od 30. srpnja 2010.
Anka Dorić	član od 13. prosinca 2010.

2. Uprava:

Tatjana Sindik Milošević	direktorica od 18. lipnja 2004. do 23. svibnja 2010.
Darko Dvornik	direktor od 24. svibnja 2010.